

‘Onder de Boschboom’

Illusie

Wat kreeg ze de wind van voren, ons Máxima! Toentertijd weliswaar nog een beginnend-prinsesje en met de handicap dat ze ons nog niet zo lang kende. Toch zette ze de zaak op scherp: Nederlanders bestonden niet. Voilà, dan beweer je als buitenstaander heel wat in een land met bovenmaatse eigendunk. Ze kreeg onze nationale trots in de houdgreep want niemand – de heer Wilders daargelaten – bleek te weten wat ons Nederlanders tot Nederlanders maakt. Toen kwamen de canons om het gat in de zelfbevestiging te dichten.

Evenwel bleek er in die tijden van nationale verwarring – zoals bij Asterix en Obelix – één dorpje dat wel degelijk wist wat het volkseigene was: Den Bosch. En dat weten ze daar nog steeds.

Laatst hadden we hier zo’n akkefietje. Iemand zei iets over een Oeteldonks festijn. Vervolgens waagde nóg iemand – uit Engelen of Empel – een kritische kanttekening te plaatsen. Ook een over-Maase krant bevatte commentaar. En jawel, daar ging ie weer ‘van dik hout’. De criticasters werden in het volksgericht digitaal en op papier neergesabeld als stukken onbenul, azijnpissers, nitwits. Wat enkele onnozelaars vooral ingewreven kregen, was dat ze hier niet geboren waren. Slechts wie het Bossche Bloed door d’aderen vloeit, zou gerechtigd zijn iets te mogen zeggen over ons uitverkorenen.

Toevallig ben ik zo’n geboren Bossche kneup. Eentje die steeds opnieuw vol ongeloof clichés voorbij ziet komen, zoals die dat wij als Bourgondiërs nou eenmaal anders – lees beter – lol kunnen maken dan anderen. ‘Wènnè klèts’, zou ons moeder geroepen hebben. Als iemand vandaag de dag zegt ‘Ik ben nou eenmaal een Bourgondiër’, dan is die persoon in de meeste gevallen rijp voor een obesitasprogramma op tv. De Bourgondische geneugten zijn – als excuus – vermagerd tot schransen en zuipen. En dan te weten dat ‘Bourgondisch’ eigenlijk verwijst naar een verrijnde hofcultuur waarin literatuur, toneel, architectuur, schilder- en goudsmeedkunst, dans, plus niet te vergeten een handboek aan geraffineerde omgangsvormen op een hoog niveau stonden. Samen tafelen hoorde daar ook bij. Dat laatste is kennelijk het enige wat vijf-zes eeuwen later in de Bossche Memorie rondspookt.

Dan die allochtone herkomst; ook al zo’n schertsargument. Alsof de aanwezigheid van een Bossche geboorteakte, vaardigheid in onze taal, weten wie Moeder Truus en Janus Kiep waren, de autochtoon onfeilbaar maakt in zijn of haar oordeel over Bosch cultureel erfgoed. Eigenwaan! Kosmische zelfvergroting. Als ik in een Bourgondische bui voldoende drank op heb, wil ik ook nog wel ‘xenofobie’ roepen. Plus ‘kleinsteeds fundamentalisme’. Mogelijk bestaat Dé Bosschenaar geeneens!

Of ik met een kwaai rooi kop achter de pc zit? ‘Bende gèk’. Of deze column iets oplost? ‘Himmaol niks’. Ook de volgende keer staan dezelfde argumenten in ingezonden brieven, op Facebook en twitter. Dit valt zelfs zonder glazen bol feilloos te voorspellen. Want als de Bosschenaar in iets excelleert, dan is het wel in het steeds opnieuw presenteren van illusies als feiten.

Die veurgaonde zin gezeed gehad hebbende, vat ik ’n lèkker glèske bier. Ge bent tenslotte nie veur niks Bourgondiër. Wè gij?

Harry van den Berselaar
bolduque.blogspot.com

‘Onder De Boschboom’ is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl